

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

หลักเกณฑ์เฉพาะ

ในการรับรองผลิตภัณฑ์

เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ

มาตรฐานเลขที่ มอก. 787-2551

ประกาศ

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์
เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ
มาตรฐานเลขที่ มอก. 787-2551

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไข หลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ มาตรฐานเลขที่ มอก.787-2551 ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การรับรองผลิตภัณฑ์ ที่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีมติให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 557-1/2552 เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2552

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงยกเลิกประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเรื่อง หลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์ เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ มาตรฐานเลขที่ มอก.787-2551 ฉบับลงวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2551 และกำหนดหลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์ ดังรายละเอียดท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

(ลงชื่อ) รัตนาภรณ์ จึงสงวนสิทธิ์

(นางรัตนาภรณ์ จึงสงวนสิทธิ์)

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

หลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์

เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ มาตรฐานเลขที่ มอก. 787-2551

1. การตรวจสอบเพื่อการอนุญาต

การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐานจะพิจารณาจากขีดความสามารถในการทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด และขีดความสามารถในการควบคุมดูแลให้ผลิตภัณฑ์เป็นไปตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

1.1 การตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์

สมอ. จะตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์ของผู้ทำทั้งในและต่างประเทศ หรือตรวจสอบระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้นำเข้า ดังนี้

1.1.1 โรงงานที่ทำผลิตภัณฑ์

1.1.1.1 ประเมินระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของโรงงานที่ทำตามข้อกำหนดกิจกรรมในภาคผนวก ก. ของหลักเกณฑ์การรับรองผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- (1) การควบคุมวัตถุดิบ
- (2) การควบคุมระหว่างการผลิต
- (3) การควบคุมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
- (4) การควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นตามข้อกำหนด
- (5) การชี้แจงและสอบกลับได้
- (6) การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์
- (7) เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต และการบำรุงรักษา
- (8) การควบคุมเครื่องตรวจ เครื่องวัด และเครื่องทดสอบ
- (9) การฝึกอบรม (ทักษะและความรู้ความสามารถ)
- (10) การควบคุมบันทึกคุณภาพ

อนึ่ง สมอ. จะพิจารณารับผลการตรวจประเมินระบบควบคุมคุณภาพ จากหน่วยงานดังนี้

- (1) หน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้ง ตามมาตรา 5
- (2) หน่วยงานที่ สมอ. ให้การยอมรับตามเกณฑ์ที่ สมอ. กำหนด

1.1.1.2 ต้องมีการควบคุม/ตรวจสอบ/ทดสอบผลิตภัณฑ์ทุกรายการตามมาตรฐาน โดยที่ การตรวจสอบแต่ละรายการอาจกระทำโดยผู้ขอรับอนุญาตหรือผู้อื่นที่ได้รับมอบหมาย

1.1.1.3 ต้องมีเครื่องมือทดสอบ และทดสอบเป็นประจำ ในรายการต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

- (1) กำลังของเครื่องยนต์และโมเมนตัมบิด
- (2) ความเร็วรอบ
- (3) อัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
- (4) อุณหภูมิและอัตราการใช้น้ำหล่อเย็น
- (5) อุณหภูมิและอัตราการใช้น้ำมันหล่อลื่น

- (6) อุณหภูมิและสีของควันไอเสีย
- (7) ระดับเสียง

1.1.2 ผู้นำเข้า

1.1.2.1 ประเมินระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้นำเข้าตามข้อกำหนดกิจกรรมในภาคผนวก ข. ของหลักเกณฑ์การรับรองผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- (1) การจัดซื้อ
- (2) การควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นตามข้อกำหนด
- (3) การชี้บ่งและสอบกลับได้
- (4) การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์
- (5) การควบคุมเครื่องตรวจ เครื่องวัด และเครื่องทดสอบ
- (6) การฝึกอบรม (ทักษะและความรู้ความสามารถ)
- (7) การควบคุมบันทึกคุณภาพ

1.1.2.2 ต้องมีการควบคุม/ตรวจสอบ/ทดสอบผลิตภัณฑ์ทุกรายการตามมาตรฐาน โดยที่การตรวจสอบแต่ละรายการอาจกระทำโดยผู้ขออนุญาตหรือผู้อื่นที่ได้รับมอบหมาย

1.1.2.3 ต้องมีเครื่องมือทดสอบ และต้องทดสอบเป็นประจำ ในรายการต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย เว้นแต่ผู้นำเข้าที่ส่งทดสอบ ณ ห้องปฏิบัติการ ทดสอบที่ สมอ. ให้การยอมรับ

- (1) กำลังของเครื่องยนต์และโมเมนต์บิด
- (2) ความเร็วรอบ
- (3) อัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
- (4) อุณหภูมิและอัตราการใช้น้ำหล่อเย็น
- (5) อุณหภูมิและอัตราการใช้น้ำมันหล่อลื่น
- (6) อุณหภูมิและสีของควันไอเสีย
- (7) ระดับเสียง

1.2 การตรวจสอบผลิตภัณฑ์

สมอ. จะตรวจสอบผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุญาตตามข้อกำหนดในมาตรฐานทุกรายการ โดยมีการจำแนกผลิตภัณฑ์ การเก็บตัวอย่างตรวจสอบ และการยอมรับผลทดสอบ ดังนี้

1.2.1 การจำแนกผลิตภัณฑ์

จำนวนลูกสูบ	แบบของระบบระบายความร้อน	ความเร็วรอบที่กำหนดรอบต่อนาที	กำลังที่กำหนดต่อเนื่องกิโลวัตต์	อัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงจำเพาะที่กำลังที่กำหนดต่อเนื่องกรัมต่อกิโลวัตต์ชั่วโมง
ตามที่ยื่นขอ	<ul style="list-style-type: none"> ● หม้อต้ม ● หม้อน้ำรังผึ้ง ● เครื่องสูบน้ำ 	น้อยกว่า 1 500	น้อยกว่า 3.7	ตามที่ยื่นขอ
			3.7 ถึงน้อยกว่า 7.35	
			7.35 ถึงน้อยกว่า 14.7	
			14.7 ถึง 22	
		1 500 ถึงน้อยกว่า 2 500	น้อยกว่า 3.7	
			3.7 ถึงน้อยกว่า 7.35	
			7.35 ถึงน้อยกว่า 14.7	
			14.7 ถึง 22	
		2 500 ขึ้นไป	น้อยกว่า 3.7	
			3.7 ถึงน้อยกว่า 7.35	
			7.35 ถึงน้อยกว่า 14.7	
			14.7 ถึง 22	

1.2.2 การเก็บตัวอย่างตรวจสอบ

พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้เก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ ดังนี้

เก็บตัวอย่าง 1 ชุดตัวอย่าง ตามจำนวนลูกสูบ ระบบระบายความร้อน ความเร็วรอบที่กำหนด โดยเก็บตัวอย่างที่มีกำลังที่กำหนดต่อเนื่องสูงสุด เพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มตามที่ยื่นขอ

หมายเหตุ

- (1) ตัวอย่าง 1 ชุดตัวอย่างประกอบด้วยเครื่องยนต์ฯ จำนวน 1 หน่วย
- (2) ผู้ทำต้องแสดงผลการทดสอบเฉพาะแบบ (Type Approval) ทุกชื่อแบบที่ไม่ได้เก็บตัวอย่างทดสอบ
- (3) แบบเครื่องยนต์ หมายถึง ลักษณะของเครื่องยนต์ซึ่งแสดงรายละเอียดของการออกแบบเฉพาะส่วนสำคัญ ได้แก่ ชนิดของเครื่องยนต์ จังหวะการทำงาน ระบบระบายความร้อน การวางกระบอกสูบ

1.2.3 การยอมรับผลทดสอบ

สมอ. จะประเมินผลิตภัณฑ์ตามข้อกำหนดในมาตรฐาน โดยจะพิจารณาผลทดสอบผลิตภัณฑ์ตามความเหมาะสม ดังนี้

- (1) ผลทดสอบจากห้องปฏิบัติการทดสอบที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 5
- (2) ผลทดสอบจากห้องปฏิบัติการทดสอบที่ สมอ.ให้การยอมรับตามเกณฑ์ที่ สมอ.กำหนด

1.3 การออกใบอนุญาต

สมอ.จะออกใบอนุญาตโดยระบุ จำนวนลูกสูบ ระบบระบายความร้อน กำลังที่กำหนดต่อเนื่อง กำลังสูงสุด ความเร็วรอบที่กำหนด อัตราการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงจำเพาะที่กำหนดต่อเนื่อง และแบบรุ่น ตามที่ยื่นขอ

2. การตรวจติดตามภายหลังการอนุญาต

เพื่อให้มั่นใจว่าผู้รับใบอนุญาตยังคงรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ สมอ. จะดำเนินการตรวจติดตามภายหลังการอนุญาต โดยการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์ของผู้รับใบอนุญาตและการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ดังนี้

2.1 การอนุญาตให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

- 2.1.1 ตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์โดยการประเมินระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ตามข้อ 1.1.1 ณ โรงงานที่ทำผลิตภัณฑ์ 1 ครั้ง/ปี
- 2.1.2 เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์จากโรงงานที่ทำผลิตภัณฑ์เพื่อตรวจสอบ 1 ครั้ง/ปี โดยทั่วไป สมอ.จะดำเนินการตรวจสอบการทำและตรวจสอบผลิตภัณฑ์ของผู้รับใบอนุญาตแต่ละราย 1 ครั้ง/ปี และหากผลการตรวจแสดงว่าผู้รับใบอนุญาต สามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สมอ.อาจพิจารณาปรับลดจำนวนครั้งการตรวจสอบการทำและการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ในทางกลับกันหากผลการตรวจแสดงว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สมอ.อาจพิจารณาปรับเพิ่มจำนวนครั้งการตรวจสอบการทำและการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ตามความเหมาะสม
- 2.1.3 ซึ่ตัวอย่างผลิตภัณฑ์จากสถานที่จำหน่ายเพื่อตรวจสอบ ตามความเหมาะสม

2.2 การอนุญาตให้นำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

- 2.2.1 ตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์โดยการประเมินระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ณ โรงงานที่ทำผลิตภัณฑ์ หรือตรวจประเมินระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้นำเข้า ตามข้อ 1.1.1 หรือข้อ 1.1.2 1 ครั้ง/ปี
- 2.2.2 เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์จากผู้รับใบอนุญาตทุกครั้งที่น่าเข้าเพื่อตรวจสอบ และหากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผลิตภัณฑ์ที่น่าเข้าดังกล่าวไม่เป็นไปตามมาตรฐาน จะตรวจปล่อยผลิตภัณฑ์ต่อเมื่อปรากฏว่าผลตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐาน
- 2.2.3 ซึ่ตัวอย่างผลิตภัณฑ์จากสถานที่จำหน่ายเพื่อตรวจสอบ ตามความเหมาะสม

3. เงื่อนไขที่ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ

3.1 ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามวิธีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานผู้รับใบอนุญาตต้องได้รับการตรวจติดตามภายหลังการอนุญาตตามที่กำหนดและจัดให้มีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- (1) ต้องมีวิธีการควบคุมคุณภาพตามข้อกำหนดกิจกรรมในระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ตามภาคผนวก ก. หรือภาคผนวก ข. ของหลักเกณฑ์การรับรองผลิตภัณฑ์
- (2) ต้องมีการควบคุม/ตรวจสอบ/ทดสอบ ทูรรายการตามที่มาตรฐานกำหนด โดยที่การตรวจสอบแต่ละรายการอาจกระทำโดยผู้รับใบอนุญาตหรือผู้อื่นที่ได้รับมอบหมายก็ได้
- (3) กรณีตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์ของผู้ทำทั้งในและต่างประเทศ โรงงานต้องมีเครื่องมือทดสอบรายการตามข้อกำหนดในหลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างน้อย และต้องทดสอบเป็นประจำที่โรงงาน
- (4) กรณีตรวจประเมินระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้นำเข้า ต้องมีการทดสอบรายการตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง โดย
 - (4.1) ผู้นำเข้าต้องมีเครื่องมือทดสอบรายการตามข้อกำหนดในหลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์ และต้องทดสอบเป็นประจำ ณ สถานที่ของผู้รับใบอนุญาต หรือ
 - (4.2) ผู้นำเข้าต้องส่งผลิตภัณฑ์ที่ได้รับใบอนุญาตเพื่อทดสอบรายการตามข้อกำหนดในหลักเกณฑ์เฉพาะในการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องปฏิบัติการทดสอบที่ สมอ. ให้การยอมรับ
- (5) ต้องแจ้งให้ สมอ. ทราบทุกครั้ง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆ ไปจากที่เคยแจ้งไว้ที่ สมอ. ซึ่งอาจมีผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต
- (6) ต้องแจ้งปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้รับใบอนุญาตต่อสมอ. ทุกครั้งปีปฏิทิน โดยต้องแจ้งภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดแจ้ง

กรณีนำเข้า ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งการนำเข้าและปริมาณผลิตภัณฑ์ก่อนการนำเข้าต่อ สมอ. ทุกครั้ง
- (7) ต้องบันทึกและจัดเก็บข้อร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพผลิตภัณฑ์รวมทั้งบันทึกการแก้ไขและส่งสำเนาให้ สมอ. เมื่อได้รับการร้องขอ

3.2 ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ชำระ